Včasný záchyt očních vad: Pokrytí cílové populace

Datová sada umožňuje vypočítat pokrytí vyšetřením včasného záchytu očních vad (VZOV) u dětí do tří let v jednoletém intervalu za dané období. Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik dětí (pohlaví, okres nebo kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase. Jedná se o agregovanou datovou sadu, pokrytí je agregováno dle charakteristik dětí, kterým byly sledované výkony vykázány.

Téma

Zdraví

Časové pokrytí

1. 1. 2022 - 31. 12. 2025

Aktualizace

roční

Související území

Česká republika

Klíčová slova

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, screening, prevence, včasný záchyt očních vad

Klasifikace dle EuroVoc

prevence nemocí, státní zdravotní služba

Kontakt

ÚZIS ČR

Organizace

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce CSV

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 0.05 MB
Počet záznamů: 632
Počet atributů: 17

Autoři: Suchomel Pavel, Chloupková Renata, Dokoupilová Daniela, Hejduk Karel, Ngo Ondřej, Májek Ondřej

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 4. 2. 2026
- pověřenec pro ochranu osobních údajů dne 2. 2. 2026

Datum aktualizace dat: 14. 9. 2026

Datum aktualizace dokumentace: 14. 9. 2026

Licence

Autorské dílo licencované CC BY 4.0

Originální databáze

Není autorskoprávně chráněnou databází

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Není chráněna zvláštním právem

Osobní údaje

Neobsahuje osobní údaje

Citace

Suchomel P., Chloupková R., Dokoupilová D., Hejduk K., Ngo O., Májek O.. Včasný záchyt očních vad: Pokrytí cílové populace. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-25]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2643-ocni-vady-pokryti-cilove-populace-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Datová sada umožňuje vypočítat pokrytí vyšetřením včasného záchytu očních vad (VZOV) u dětí do tří let v jednoletém intervalu za dané období.

Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik dětí (pohlaví, okres nebo kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase.

Jedná se o agregovanou datovou sadu, pokrytí je agregováno dle charakteristik dětí, kterým byly sledované výkony vykázány.

Základní informace

Indikátor pokrytí (počítá se od roku 2022) stanoví podíl 3letých dětí v daném roce (jmenovatel), které absolvovaly vyšetření k včasnému záchytu očních vad ve věku 0 až 3 let (čitatel).

Indikátor výsledku vyšetření (počítá se od roku 2025) stanoví podíl 3letých dětí v daném roce (jmenovatel), které absolvovaly vyšetření k včasnému záchytu očních vad ve věku 0 až 3 let a kterým byl během sledovaného období vykázán příslušný signální výkon (čitatel).

Pro výpočet byly použity zdravotní výkony:

1. Časný záchyt očních vad u dětí předškolního věku (02036), vyšetření provádí praktický lékař pro děti a dorost (PLDD).

2. Vyšetření k včasnému záchytu významných očních poruch u dětí v nonverbálním období ve věku od 6 do 36 měsíců (06512), vyšetření provádí ortoptista.

3. Funkční vyšetření zraku u pacientů v preverbálním období ve věku od 0–3 let a u pacientů s kombinovaným postižením (75171), vyšetření provádí zrakový terapeut.

4. Cílené vyšetření oftalmologem (75022). (*U tohoto výkonu zatím není možné rozlišit, zda se jedná o vyšetření provedené za účelem včasného záchytu. Z tohoto důvodu byla do analýz zahrnuta všechna tato vyšetření. Rozlišení bude možné až na základě vykázaného signálního výkonu, který vešel v platnost 1. 1. 2026.*)

5. Signální výkony k časnému záchytu očních vad u dětí předškolního věku – výsledek pozitivní (02040) a výsledek negativní (02041).

Dítě absolvovalo vyšetření k včasnému záchytu očních vad, pokud má vykázáno ve sledovaném období alespoň jeden z výše uvedených výkonů.

Dítě může mít vyšetření u více odborností, do počtu vyšetřených dětí (v rámci všech odbornostech) se započítává pouze jednou. Napříč jednotlivými odbornostmi může být dítě započítáno vícekrát.

Optimální průchod dítěte systémem screeningu – za 1. úroveň screeningu je považováno vyšetření u PLDD, za 2. úroveň poté vyšetření u ortoptisty nebo zrakového terapeuta a poslední vyšetření u oftalmologa.

Obsah datové sady dále zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů, kraj a okres bydliště dítěte.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Interpretace a informační hodnota

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Kvalita této datové sady je závislá na úplnosti a validitě vykazovaných dat.

Datová sada byla připravena na základě individuálních dat NRZHS dostupných od roku 2010. Věk byl určen k roku, pro který bylo pokrytí hodnoceno.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění…) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně okresu).

Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je výpočet pokrytí cílové populace vyšetřením k včasnému záchytu očních vad z dostupných informací o počtu dětí s provedeným vyšetřením a celkového počtu dětí z cílové populace (jmenovatel). Datová sada umožňuje provést základní popisné statistiky o pokrytí cílové populace, například:

- Hodnocení vývoje pokrytí cílové populace vyšetřením k včasnému záchytu.
- Vizualizace vývoje pokrytí cílové populace vyšetřením k včasnému záchytu v jednotlivých letech.
- Stratifikace pokrytí dle pohlaví, kraje a okresu bydliště pacienta.

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních osob s danými výkony (viz kapitola 1.2) za sledované období a agregované počty osob v populaci (dle NRHZS). Datum vykázání sledovaného výkonu je převedeno na rok.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Rok	int	rok	Označení roku, ke kterému je vztažen výpočet pokrytí	2022–poslední uzavřený rok
Pohlaví	text	pohlavi	Pohlaví dítěte	1) M – muž 2) Z – žena 3) Nespecifikováno
Kód okresu	text	okres_kod	Kód okresu bydliště dítěte dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ; doplněna možnost CZ9999 – případy s nevyplněným údajem o okresu bydliště dítěte
Název okresu	text	okres_nazev	Název okresu bydliště dítěte dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ; doplněna možnost Neznámo – případy s nevyplněným údajem o okresu bydliště dítěte
Kód kraje	text	kraj_kod	Kód kraje bydliště dítěte dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ; doplněna možnost CZ999 – případy s nevyplněným údajem o kraji bydliště dítěte
Název kraje	text	kraj_nazev	Název kraje bydliště dítěte dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ; doplněna možnost Neznámo – případy s nevyplněným údajem o kraji bydliště dítěte
Populace	int	populace	Počet dětí v cílové populaci ve věku 3 let v daném roce	celá čísla > 0
Počet vyšetřených	int	pocet_vysetrenych	Počet dětí vyšetřených v rámci jednoho z výkonů včasného záchytu očních vad do tří let během sledovaného období	celá čísla >= 0
Počet vyšetřených dětí ve věku 0 let	int	scr_vek_0	Počet dětí vyšetřených v rámci jednoho z výkonů včasného záchytu očních vad ve věku 0 let	celá čísla >= 0
Počet vyšetřených dětí ve věku 1 let	int	scr_vek_1	Počet dětí vyšetřených v rámci jednoho z výkonů včasného záchytu očních vad ve věku 1 roku	celá čísla >= 0
Počet vyšetřených dětí ve věku 2 let	int	scr_vek_2	Počet dětí vyšetřených v rámci jednoho z výkonů včasného záchytu očních vad ve věku 2 let	celá čísla >= 0

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Počet vyšetřených dětí ve věku 3 let	int	scr_vek_3	Počet dětí vyšetřených v rámci jednoho z výkonů včasného záchytu očních vad ve věku 3 let	celá čísla >= 0
Praktický lékař pro děti a dorost	int	PLDD	Počet dětí vyšetřených v rámci výkonu časný záchyt očních vad u dětí předškolního věku u PLDD	celá čísla > 0
Ortoptista	int	ORT	Počet dětí vyšetřených v rámci výkonu vyšetření k včasnému záchytu významných očních poruch u dětí v nonverbálním období ve věku od 6 do 36 měsíců u ortoptisty	celá čísla > 0
Oftalmolog	int	OFT	Počet dětí vyšetřených v rámci výkonu cílené vyšetření oftalmologem ve věku od 0–3 let	celá čísla > 0
Počet dětí s negativním výsledkem	int	pldd_negativni	Počet dětí, které mají vykázaný negativní signální výkon (02041), který se vykazuje od 1. 1. 2025 (některé tříleté děti uvedené ve statistice za r.2025 mohly tedy vyšetření absolvovat ještě před zavedením signálních výkonů).	celá čísla >= 0
Počet dětí s pozitivním výsledkem	int	pldd_pozitivni	Počet dětí, které mají vykázaný pozitivní signální výkon (02040), který se vykazuje od 1. 1. 2025 (některé tříleté děti uvedené ve statistice za r.2025 mohly tedy vyšetření absolvovat ještě před zavedením signálních výkonů).	celá čísla >= 0